

NS wandeling Hakenberg

In de loop van de jaren zijn er NS-wandeltochten bijgekomen, maar ook (geruisloos) verdwenen. Een regelmaat die niet altijd afgedwongen werd door de asfaltering van het landschap. De afgedankte wandelingen zijn vaak nog prima te lopen. Ze hebben dan ook een plek gevonden op Wandelzoekpagina.

De routebeschrijving is niet altijd meer kloppend: de markering wordt niet meer onderhouden en herkenbare punten zijn wellicht verdwenen. Ook de informatie over bus en trein, openingstijden van horeca en adressen van organisaties kloppen wellicht niet meer. De beschrijving is namelijk letterlijk overgenomen.

Wandelzoekpagina, Wandelnet noch NS zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de routebeschrijving.

Veel wandelplezier.

Inleiding

In samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen heeft de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden een serie wandeltochten van station naar station samengesteld. Deze Rail Idee-Wandeltochten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). De wandeltocht Hakenberg maakt tezamen met drie andere nieuwe wandeltochten deel uit van een samenwerkingsproject met de Vereniging Natuurmonumenten. Voor een deel volgt de Hakenbergroute het Fabriceurspad (Oldenzaal-Lingen [Duitsland]; ca. 55 km), het Noaberpad (Nieuweschans-Emmerich; ca. 330 km) en het Twentepad (rondgaande route: Almelo, Ootmarsum, Oldenzaal, Almelo; ca. 85 km). U begint en eindigt na ongeveer 16 km op station Oldenzaal. Laat geen afval achter en houd de hond aan de lijn!

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. Deze stukjes worden met wit-rode blokjes aangegeven. Tussen de routebeschrijving door leest u extra informatie over bezienswaardigheden, natuur en landschap. Deze informatie is cursief gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

De route is geel-rood en op sommige stukken wit-rood gemarkeerd met verfstrepen en stickers. Daarnaast volgt u enkele delen van de route aan de hand van markeringen met NS-logo. U treft de markeringen (circa 9 x 7 cm) aan op hekwerken, verkeersborden, (markeer)paaltjes en soms op bomen. Er is met name op die punten gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen ontstaan: bij of vlak na splitsingen of kruisingen. Waar routebeschrijving en markering verschillen blijft u zoveel mogelijk de markering volgen. Veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen.

De markering is op de volgende wijze aangebracht:

De route

Verkeerde richting

Er volgt een richtingsverandering

De markering van de route wordt onderhouden door vrijwilligers van de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden en het Nivon.

Café-restaurants onderweg

U kunt na 5 km in De Lutte gebruik maken van enkele horecagelegenheden: café-restaurant 'Koop' (van oktober t/m april op woensdag gesloten) en café-brasserie Irma (maandags gesloten). Na ongeveer 13 km komt u langs café-restaurant De Tankenberg (maandags gesloten).

Treinreis terug

Volgens de dienstregeling 1995/1996 vertrekt er vanaf station Oldenzaal elk uur om '18 een trein richting Hengelo.

Meer informatie?

Op deze wandeling maakt u kennis met een stukje Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). In ons land zijn circa 30 LAW's, in lengte variërend van 80 tot 400 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden. Binnen deze stichting werken acht organisaties samen. Wilt u meer informatie over LAW's, of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijft u dan naar: Stichting LAW, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort.

De Vereniging Natuurmonumenten informeert u graag over haar uitgebreide werk. Behouden, beheren en ontwikkelen van natuur in Nederland, daar gaat het om. Natuurmonumenten bezit 250 gebieden, beschreven in de complete gids van natuur- en wandelterreinen. Schrijf of bel voor meer informatie naar:

Natuurmonumenten, Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland, telefoon (035) 55 99 55

Rail idee Wandeltochten

De serie wandeltochten bestaat uit ruim 40 wandelingen, verspreid over heel Nederland, waaronder ook vier tweedaagse wandeltochten (aangegeven met een T en het nummer van de wandeling). De onderstaande lijst geeft u een indruk van de mogelijkheden in het oosten van het land en omgeving, wijzigingen voorbehouden. Meer informatie over deze wandelingen vindt u in 'Er-op-Uit!' te verkrijgen aan het NS-loket.

wandeling	beginstation	afstand
8 Holterberg	Nijverdal	14 km
10 Veluwezoom	Dieren	11 of 14 km
17 Zeven Heuvelen	Nijmegen	12 of 16 km
33 Bekendelle	Winterswijk	20 km
T4 Mookerheide	Cuijk	16 + 16 km

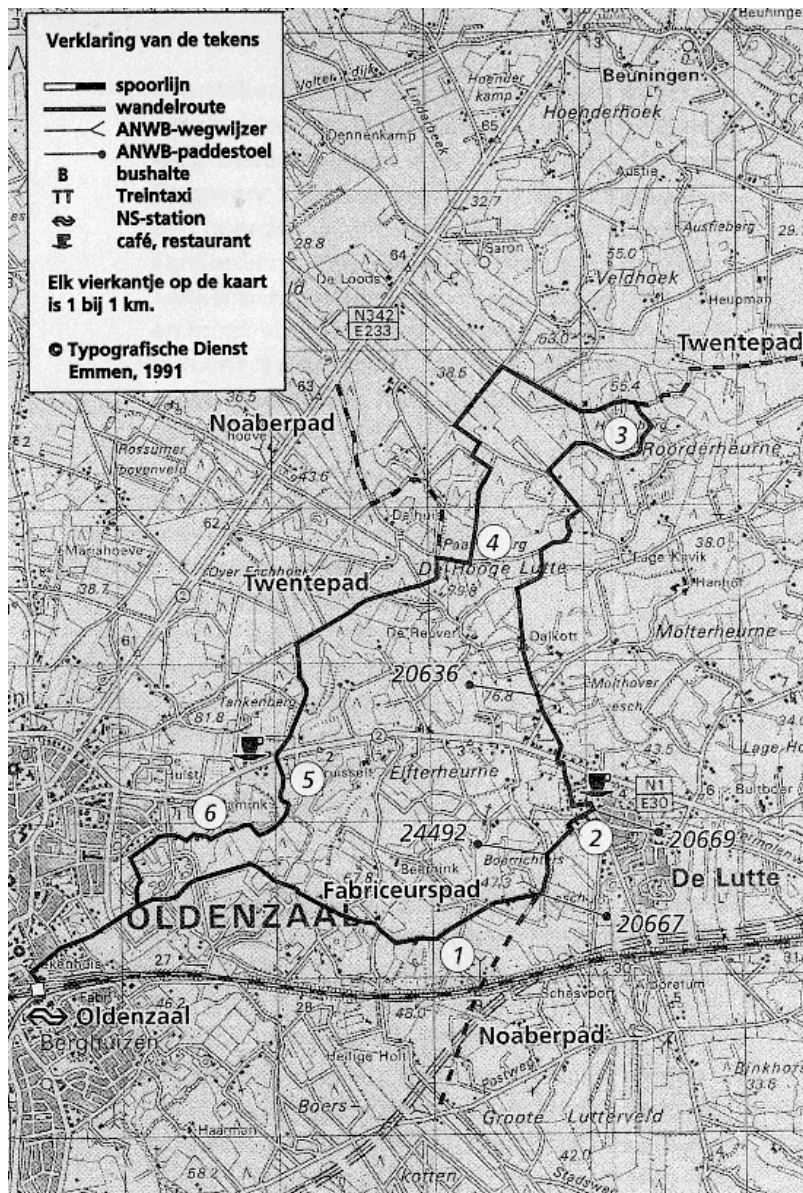
Beschrijving van de wandeltocht

Vanaf het station steekt u het stationsplein over. Na 75 m rechtsaf, Haerstraat. Alle zijstraten negeren. U volgt de geel-rode markering van het Fabriceurspad. U passeert landhuis De Haer en waar de weg met een bocht naar links gaat, rechtdoor Haerstraat blijven volgen. Even verder ziet u aan uw linkerhand de ingang van Landgoed Kalheupink. Hier rechtdoor. U ziet hier een geel-rode NS-markering; daarna volgt u weer de geel-rode markering van het Fabriceurspad. Bij de splitsing Haerstraat-Koppelboerweg volgt u schuin rechtdoor een wandelpad, Rhododendronlaan. Op de kruising met De Wijnbergen rechtdoor. Na 1 km komt u uit bij een bord 'Hotel Wilmersberg' en passeert u een hek; u loopt rechtdoor via een parkeerplaats tot de Kruisseltlaan. Hier linksaf, en direct weer rechtsaf, **Lutterkerkpad**.

(1) In een straal rond het kerkdorp De Lutte liggen nog verschillende kerkepaden. Dit zijn paden die dwars door weiland en bouwland gaan, waarover de boeren en landarbeiders zich via de kortste route naar de kerk in het dorp begaven.

Bij een boerderij rechts aanhouden en verder alle zijwegen negeren. Na ruim 600 m, op een viersprong met bank, rechtdoor, nog steeds Lutterkerkpad. Dit smalle grindpad komt uit op een asfaltweg, hier rechtdoor. Bij P-20667 gaat u linksaf, Grote Luterveldweg. Hier voegt het Noaberpad (wit-rood) zich bij het Fabriceurspad (geel-rood). Na 250 m bij P-24492 rechtsaf, Fleerderhoekpad. U wandelt over een fietspad tot aan de **kerk van de Lutte**. Vlak voor de kerk bij P-20668 linksaf naar P-20669 op het Dorpsplein in De Lutte. Tegenover de kerk, bij café-restaurant 'Koop', kunt u tegen inlevering van de talon aan uw Rail Idee, een handig kaartentasje met informatie van Natuurmonumenten over het landschap afhalen.

(2) Schuin rechts tegenover de kerk staat een standbeeld van de 'kardoes- of helhond'. De kardoeshond stond vroeger bij de boeren in De Lutte bekend als spookdier, dat ongeluk en de dood aankondigde. Hij werd vaak gezien bij het Duivendal en bij de Paaschberg.

Bij P-20669 linksaf Plechelmusstraat. Direct na basisschool St. Plechelmus weer linksaf een verhard pad volgen. Hierna gaat u de eerste weg rechtsaf (Pastoor Geerdinkstraat). Op de tweede driesprong iets links aanhouden, doodlopende weg. Even verder, waar de weg een bocht naar links maakt, gaat u rechtdoor via een fietspad naar de verkeersweg Oldenzaal - Bentheim.

Bij de verkeerslichten oversteken en linksaf. Na ongeveer 50 m, bij een bushalte van buurtbus 93, gaat u rechtsaf een halfverharde weg in. Deze gaat voorbij de huizen over in een smal kerkepad. Het pad volgen, bij de kruising rechtdoor, en bij een asfaltweg rechtsaf. Bij P-20636 links aanhouden en de Hoge Lutterweg volgen, richting Duivendal. Bij een driesprong rechtdoor over een klinkerweg. Over een boerenerf volgt u het pad rechtdoor langs weiden en akkers. Na een bocht naar rechts en naar links komt u uit op de geasfalteerde Duivendalweg. Hier gaat u rechtsaf, Hoge Kaviksweg (negeer het wit-rode kruis).

U volgt de markering met NS-logo. Na ruim 500 m, op een driesprong met wegwijzer, gaat u linksaf, Populierendijk. Na huisnr. 7, op een driesprong, rechtdoor. U loopt op een halfverharde weg, die even verder naar rechts buigt. Bij een bosrand het pad rechtdoor blijven volgen. Wat later buigt het pad naar rechts en komt iets verder uit op een halfverharde weg. Hier rechtsaf. U bent nu in het *Landgoed Hakenberg*.

(3) Het gebied van de Hakenberg wordt tot het oude hoevenlandschap gerekend: verspreid door het landschap zijn er in onregelmatig patroon boerenbedrijven gevestigd. Het gebied kenmerkt zich onder andere door een grote afwisseling in akkers, weilanden en bosjes. Door het aantrekkelijke parkachtige landschap was Twente erg in trek om er landgoederen te stichten. De Hakenberg vormde een onderdeel van de bezittingen van de familie Blijdenstein; het houten huis op de heuveltop is in 1928 gebouwd. Momenteel is het landgoed in eigendom van de Vereniging Natuurmonumenten. Vanaf het zuidelijke deel van de Hakenberg heeft u het mooiste zicht op huis, vijver en park.

Bij een Y-splitsing bij een hek en een blauw paaltje gaat u linksaf. U passeert een bruggetje en komt na 500 m uit op een halfverharde weg; hier iets links aanhouden. Ruim 100 m verder komt u bij een driesprong uit op het Twentepad. Hier linksaf, u volgt nu de geel-rode markering van het Twentepad.

Na een boerderij gaat de weg over in asphalt. Na ruim 500 m gaat u op een kruising linksaf, een landweg. Aan het eind hiervan weer linksaf, de geasfalteerde Populierendijk. Hierna de eerste weg rechtsaf, Ophuisweg. Vlak voor een boerderij linksaf, een smal voetpad in. Dit pad buigt naar rechts om een weiland heen en komt aan het eind uit op een parallel lopend voetpad. Hier rechtsaf. U loopt tegen de Paaschberg op. Na 150 m op een driesprong links aanhouden. Bij de volgende driesprongen steeds rechtdoor; u komt uit op een asphaltweg bij een boerderij. Hier rechtsaf (het Noaberp pad met wit-rode markering komt er van links bij). Daarna rechtdoor, een hek passeren. Rechtdoor lopen tot een bank met een mooi uitzicht, boven op de *Paaschberg* (de wit-rode markering van het Noaberp pad gaat hier rechtsaf naar beneden).

(4) De Paaschberg of de Hooge Lutte (79,9 m NAP) maakt samen met de Hakenberg en de Tankenberg (84,6 m NAP) deel uit van de Oldenzaalse stuwwal die zich van Ootmarsum tot Losser uitstrekt. De Twentse stuwwallen zijn, net als die van de Veluwe, restanten van de laatste ijstijd waarbij ons land bedekt was met landijs. Toch zijn er verschillen met de Veluwse heuvelruggen. Deze laatste zijn ontstaan toen het landijs afzakte in zuidelijke richting. De stuwende kracht van het ijs was toen het grootst. De Twentse stuwwallen zijn ontstaan na een 'warmere' periode, waarin het ijs zich noordelijker terugtrok. De kracht waarmee de bodem werd opgestuwd was minder groot en de heuvels zijn daarom minder hoog.

Direct na de bank linksaf naar beneden, blijf de geel-rode markering van het Twentepad volgen. Op T-splitsing rechtsaf en de verharde weg oversteken. Na een hek gaat u even rechtsaf en houdt direct daarna links aan, een halfverharde weg. Deze weg gaat later over in een asphaltweg. Ongeveer 100

m verder linksaf, Brandsweg. Bij een boerderij komt u uit op de geasfalteerde Tankenbergweg, hier rechtdoor. Bij restaurant Tankenberg steekt u een verkeersweg (N1) over en loopt via een halfverhard graspad **natuurmonument 't Kruisselt** in (dit deel valt onder een groter gebied van Natuurmonumenten: 'Elfterheurne').

(5) Natuurmonument 't Kruisselt is onderdeel van een kleinschalig en besloten oud cultuurlandschap gelegen tussen Oldenzaal en het dorp De Lutte. Het is een fraai gebied dat is opgebouwd uit bos, houtwallen, oude bouwlanden en graslanden. De Vereniging Natuurmonumenten streeft er naar een zo gevarieerd mogelijke ontwikkeling van flora en fauna in het gebied te bewerkstelligen.

Bij een bosrand rechtsaf het bos in. Even verder op een driesprong weer rechtsaf. U passeert een vlonder en houdt daarna op twee onduidelijke Y-splitsingen rechts aan. Rechts van u is nu weiland. Volg een bochtig voetpad langs het bos en weiland totdat u na 450 m uitkomt op een smalle asfaltweg (Daminksweg). Hier linksaf en na 300 m een asfaltweg schuin naar links oversteken. Volg een grindpad; links is weiland, later een hek. Op een driesprong van grindpaden, bij een duidelijke onderbreking van het hek, gaat u linksaf en betreedt het **landgoed Kalheupink**.

(6) In de decennia rond de eeuwwisseling streken tal van industriëlen in het heuvelland ten oosten en noordoosten van Oldenzaal neer. Ze vonden hier een landschap dat een ideale entourage bood voor buitenhuizen, parken en landgoederen. Het landgoed Kalheupink is een voorbeeld van een park dat door een Twentse fabrikant is aangelegd en al vanaf het begin voor iedereen is opengesteld.

Volg het grindpad; ga bij een kruising rechtdoor en direct daarna rechtsaf. U passeert een witte villa en verlaat even verder het landgoed weer. U komt nu weer uit op de Haerweg, die u ook op de heenweg volgde. U gaat hier rechtsaf. Na 800 m ligt links station Oldenzaal.

Uitgave maart 1995